

škega prometa je prišlo do sporazuma. Trgovske nagodbe bi naj gospodarske vezi med obema državama izboljšale. Glede zunanje politike sta se obe državi odločili, vstrajati pri dosednji nepristranosti. V slučaju pa, če bi katera teh dveh držav smatrala, da je napočil čas, da more udeležiti svoja narodna stremjenja, se ji ne sme zabraniti, da po posvetovanju z drugo državo postopa tako, kakor smatra za prav. (To potrjuje, da si Rumunija in Bolgarija druga drugi ne bosta padli v hrbet, če bi bila katera teh dveh držav zapletena v vojsko. Trosporazum smatra z ozirom na prizadevanja, izvabiti Rumunijo na svojo stran, to kot svoj uspeh.) Glede Turčije sta se sporazumeli, da bosta tudi v bodočnosti napram nji zavzemali prijazno stališče.

Razne novice.

Naročajte „Slovenskega Gospodarja“.

»Slovenski Gospodar« je zdaj najbolj razširjen slovenski list na Štajerskem. Tiska se ga vsak teden 18000 izvodov. V zadnjih treh mesecih je pridobil nad 4000 naročnikov. To je najboljši dokaz, kako priljubljen je »Slovenski Gospodar«. Zato pa, somišljeniki na delo, da se ob novem letu zviša število na 20000! Priporočajte povsod naš list. »Slovenski Gospodar« stane celo leto 4 K, pol leta 2 K, četrt leta 1 K; za Nemčijo stane celo leto 6 K; za Ameriko pa 8 K. Poloznice in nakaznice naj se natančno tako izpolnijo, kakor je opisano na kolektoru, ki smo ga svoj čas priložili »Slovenskemu Gospodarju«. Ne pozabite napisati, ali ste nov, ali star naročnik!!

Iz učiteljske službe. Začasna učiteljica na Polenškem Angela Lebar je imenovana za stalno učiteljico istotam. — Stalna učiteljica v Majšpergu Regina Gobec je imenovana za stalno učiteljico pri Sv. Lovrenču nad Mariborom. — Službi sta menjala Karol Drolenik pri Sv. Marjeti nad Rimskimi Toplicami in Eleonora Vodusek v Trbovljah. — V začetni posloj je stopila stalna učiteljica na vitanjski okoliški šoli, Marija Lindtner.

Avstrijski škofje so izdali skupno pastirsko pismo, ki se bi naj čitalo po vseh cerkvah na novega leta dan. V njem priporočajo škofje, naj bi avstrijski narodi po vzgledu svojega cesarja, ki je dne 8. decembra sebe in svojo hišo posvetil Srcu Jezusovemu, posvetili tudi sebe temu najprejpejšemu božjemu varstvu.

*** K Sv. Očetu silijo.** Sedaj v resnih vojskanih časih polagajo vse države veliko važnost na to, da dobijo pri Sv. Očetu svoje zastopnike (poslanike). Najprej je prišla Angleška, ter si izposlovala svojega zastopnika na papežem dvoru. Opomniti je treba, da ima Angleška celo postavbo, s katero se prepoveduje, da bi vlada pošljala v Vatikan svojega zastopnika. Toda sila kola lomi. Tudi razmere med turškim dvorom in Vatikanom se uredijo. Že v bližnjem času pride turški poslanik na papeški dvor. Med Vatikanom in francosko vlado se vršijo pogajanja, ki pa ne tečejo gladko. Papež zahteva, da francoska vlada popreji umakne postavbo o ločitvi cerkve od države, predno sprejme francoskega poslanika. Končno prihajajo tudi glasovi, da hoče Srbija naravnost s papežem urediti cerkvene razmere svojih katolikov in ustanoviti pri Vatikanu zastopnika. Rusija pa ima že od prejšnjih časov na papežem dvoru svojega poslanika.

Vojaške božičnice. Našim ranjenim in bolnim vojščakom, ki jih je po mariborskih bolnišnicah blizu do 1000, so zlata in biserna, srca dobrotnikov priredila kaj lepe božičnice. V novem posloju cesar Franc Jožefovega jubilejnega učiteljskega šolskih sester so darove oskrbele blage gojenke imenovanega učnega zavoda, in sicer vsaki letnik za svojo prejšnjo učno sobo. Tu je bila razdelitev darov v ponedeljek, dne 21. decembra, ob 5. uri popoldne. V rezervni ali nadomestni bolnišnici I, obstoječi iz vojaške bolnišnice, dveh hiš infantrijske vojašnice in iz deske šole v magdalenskem predmestju, so se pa božičnice vršile v sredo, dne 23. decembra, od 5. do 7. ure na večer. Za tukaj so bogata darila oskrbele milosrdne gospe, članice Rudečega križa, s pomočjo dragocenovnih dobrotnikov v mariborskem mestu. Po vseh bolniških sobah so bila postavljena ozaščana in razsvetljena božična drevesca, na njih in okrog njih pa je bilo videti bogato zalogo raznih koristnih in dragocenih darov, odločenih za vse posamezne vojščake. Tem božičnicam je dala poseben sijaj ter jim vtisnila pravi, namreč verski značaj navzočnost premišljivega gospoda knezoškofa, ki so navzlic svoji bolehnosti z veseljem prihiti med ljube vojsake, da jih razveselijo s prijazno, podučno, tolažilno besedo. Tako so Njih Ekscelenca dne 21. decembra pri šolskih sestrah z angelji v božični noči „oznanjevali veliko veselje“, veselje v vojski, hrabrim vojščakom, ki so zvesto storili svojo dolžnost; blagim učenkam, ki so s skrbjo za bolnike izvršile izredno dobro delo; skrbnim zdravnikom, ki posnemajoč božjega Zdravnika, zdravijo bolnike; strežnicam bolnikov, to je: šolskim sestram, ki so zdaj zares duhovne hčere sv. Frančiška, apostola ljubezni do Boga in do bližnjega; dušnemu pastirju bolnišnice kot služabniku Kristusovemu, in vsem, ki so s svojo darežljivostjo in

navzočnostjo razveselili ljube vojščake. — V rezervni bolnišnici so prevzvišeni Nadpastir dne 23. t. m. v prvem posloju pohvalili z ozirom na pričujoči praznik ljubezni požrtvovalno ljubezen vojščakov samih, potem vseh, ki zdaj za nje skrbijo, namreč blagih gospej, zlasti grofice Schönborn (bližnje sorodnice rajne prestolonaslednikove soproge), gospodov zdravnikov, bolniških strežnikov in strežnic, vojaškega kurata in vseh navzočih gostov. V drugem posloju so izrekli iskreno zahvalo vojščakom za njih hrabrost, vsem drugim pa za njihove trude in skrb, ki jih imajo z ranjenci in bolniki. V tretjem posloju so z božičnega drevesca posneli duhovne darove ter izročili vojščakom tudi še za prihodnost pogum, udom Rdečega križa dejansko ljubezen, gospodom zdravnikom velikodušno požrtvovalnost, postrežnikom potrpežljivost, vsem pa prišreno nadpastirsko zahvalo. V četrti hiši so povdarjali, kako so vojščaki, kot zvesti čuvaji domovine podobni bedecim pastircem betlehemskega, čeprav daleč od svojih domačih, vendar se nahajajo sredi med ljudmi, ki so dobre volje in blagega srca, to so blagovoljni zdravniki, dobrotljive gospe, skrbni postrežniki in ljubeznive strežnice in darežljivi dobrotniki, katerim torej velja pesem angeljska: Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje. Ta božični mir in blagoslovljeno novo leto so Ekscelenca vsem iz srca želeli. Videti si mogel, kako so te svetega navdušenja polne besede ganila srca vojakov in vseh pričujočih, kako so vsi pobožno sprejeli podeljeni jim nadpastirski blagoslov, kako so obdarovancem od veselja žarela lica, kako so z besedo in s pogledom izražali svojo hvaležnost za izkazano jim ljubezen, kakor sta se tudi poveljujoči zdravnik in vojaški kurat mil. knezu posebej zahvalila za navzočnost pri teh domoljubnih prireditvah. Vse to se ne da kratko popisati, pa eno misel nam vznjaja: Vojska je res nekaj groznega, je pa tudi izreden pripomoček božje previdnosti, da vzklijejo iz človeških src cvetke raznih čednosti, zlasti čiste ljubezni do Boga in do bližnjega, tako neke in lepe, kakršnih drugače ni na tem svetu! S temi božičnicami so si naš premil. Nadpastir in vsi drugi dobrotniki v srcih naših občudovanja vrednih braniteljev domovine gotovo postavili spomenik, ki ga viharji časa ne bodo porušili.

Avstrijski duhovniki ujeti na Francoskem, med katerimi se nahaja tudi slovenski lacarist dr. Zdešar, se ne smatrajo več kot ujeti vojni kurati, ampak kot navadni avstrijski državljani. Po posredovanju nekega rimskega kardinala pri francoski vladi ravna jo sedaj Francozi bolj človeško z našimi ujetiki.

*** Sveti večer in naš cesar.** Četudi ima naš cesar v sedanjih resnih časih zelo veliko skrb, vendar si je pridržal božični večer čisto za se in svojo obitelj. Božično drevo se je nahajalo tudi letos, kakor prejšnja leta, v prostorih cesarjeve hčere nadvojvodinje Valerieje v gradu Senbrun pri Dunaju. Toda letos je obhajal naš cesar božični večer v večjem krogu, kakor v prejšnjih letih, ko so bili navadno navzoči le njegova hčera nadvojvodinja Marija Valerija, njen soprog nadvojvoda Franc Salvalor in otroci visoke dvojice, letos so pa bili še tudi navzoči soproga prestolonaslednika, nadvojvodinja Cita, in njeni otroci. Mogoče božično drevo, katero so skrbno okrasili pod nadzorstvom nadvojvodinje Valerieje, se je dvigalo do stropa in je lesketalo v številnih električnih lučicah. V ozadju pa so bile napravljene jaslice z mnogimi izrezanimi podobami. Na vrhu božičnega drevesa je plaval angelj, ki je nosil na traku napis: „Gloria in excelsis“. Ob obeh straneh drevesa sta pa bili dve dolgi, belo pogrneni mizi, na katerih so se nahajala cesarjeva darila. Po končani obiteljski večerji se je pričela razdeljevanje božičnih daril.

*** Prestolonaslednik pripenja vojakom odlikovanja.** V nedeljo, dne 27. decembra, je došel nadvojvoda Karl Franc Jožef v mesto Marmaros-Sziget (na Ogrskem), da nadzira tamošnje vojaške čete. Ljudstvo je sprejelo nadvojvoda z velikim navdušenjem. Zvečer se je na čast nadvojvodu vršila bakljada. Nadvojvoda je v nekem govoru rekel: Hvala za prisrčen sprejem. Poročal bom cesarju o domoljubnem mišljenju prebivalstva, kar mu bo napravilo zopet veliko veselje. Prestolonaslednik je nadzoroval čete, ki jim poveljuje general pl. Planzer, kateremu je izročil nadvojvoda veliki križ Leopoldovega reda. Nadvojvoda je ostal cel dan na bojni črti in je osebno pripenjal častnikom in moštvu, ki je bilo predlagano za odlikovanje, hrabrostne kolajne in druge redove na prsa. Nadvojvoda se je petal tudi v cerkev, kjer je prisostvoval sv. maši. Prestolonaslednik se je na ulici v Marmaros-Szigetu zelo prijazno pogovarjal s prebivalstvom. Spremljal ga je med drugimi tudi brat njegove soproge, princ Parma. Prenočeval je visoki gost v hiši marmaroskega nadžupana.

Nemški prestolonaslednik je vsakemu svojih vojakov poklonil za božično darilo pipo s svojo sliko. **Italijanska kraljica Jelena** je povila princezino, kateri je bilo pri krstu dano ime Marija.

*** Nadkurat Jakob Tajek.** Poročali smo, da je vč. g. nadkurat Jakob Tajek prejel poleg direktorjev tudi odtise bojnih govorov našega prevzvišeneega Nadpastirja, za se in za gg. Goleca in Skofiča. Nato je pisal posredujočemu mariborskemu duhovniku na dopisnici z dne 22. decembra 1914 to-le: Eno izmed najveselejših ur v celi dobi vojske mi je pripravilo Vaše prijazno pismo in solze veselja so me polile, ko sem čital premišljene besede in želje Njih Prevzvišenosti našega preljubljenega Nadpastirja. Kako se že veselim na govore Njih Ekscelence! Ka-

ko bota vesela gg. tovariša iz lavantinske škofije. Zelo rad bi se ponižno in iskreno zahvalil Njih Prevzvišenosti — pa nimam primerne papirja, niti črnila — vse je že šlo v izgubo. Pa prosim Vas prav lepo, blagovolite Vi začasno tolmčiti Njih Ekscelenci mojo in ljubih tovaršev najpokornejšo in najsrčnejšo zahvalo za govore, direktorije in tako tolažilne in mile želje in dobrotne molitve. Bog povrni preobilno vse s svojim blagoslovom! Z novim veseljem in še novo močjo bomo izvrševali svojo težavno službo, katere je tudi nevarna. Pod Golecom sta bila že dva konja ustreljena, kapa prestreljena, Skofič je bil že parkrat napol zasut od granat — o sebi ne morem govoriti, bi bilo neumestno — pa hvala Bogu, dozdaj — če se v zadnjih dnevih kaj ni zgodilo obema — vsi smo zdravi, menda bolj ko v miru. Žalibog, da imamo dozdaj veliko izgub naših pridnih štajerskih fantov in možev, ki se odlikujejo po prav posebnih hrabrosti. Pa to ni drugače mogoče, ko smo vedno v boju s premočjo sovražnika. V zadnjih dnevih sem bil prav srečen, da sem mogel štirikrat maševati. Če bo to le mogoče tudi o Božiču! Celo polnočnico sem namenjen imeti. Pa nikdar se danes ne ve, kaj bo jutri. Se enkrat najsrčnejša zahvala in ponižen poklon Njih Prevzvišenosti, srečno novo leto in najsrčnejše pozdrave vsem č. g. gospodom in preblagim prijateljem... Jakob Tajek, 28. I. T. D., vojnopoštni urad 73.

*** Vojni kurat prof. Ernest Terstenjak** je še zdrav na bojišču. Prevz. knezoškofu je poslal pretekle dni božične in novoletne čestitke. Njegov naslov: Vojna bolnišnica 8-14, vojnopoštni urad 64.

*** Trije bratje v ruskem ujetništvu.** Četovodja posestnik Matija Babič iz Krapja pri Ljutomeru je z dvema svojima bratoma, s katerima je bil pri 87. pešpolku na severnem bojišču, v ruskem ujetništvu.

*** Elabuga, okraj Kazan.** V Elabugi, okraj Kazan, se nahaja posebno mnogo naših ujetnikov iz pešpolka št. 87. O mestu Elabuga ne moremo najti nobenih podrobnejših podatkov. Pač pa o okraju Kazan. Okraj Kazan je izhodnoruska pokrajina ob obeh straneh ladjenosne reke Volge. Pokrajina je deloma hribovita, deloma proti jugozhodu planjava, zelo bogata na gozdovih in pašnikih. Prebivalstva je nad 2 milijona, polovica od njih so Mongoli (sorodno plemo z Madžari), in sicer Tatari, Čuvaši in Čeresisi. Pečajo se s poljedelstvom, vrtnarstvom, živinorejo (posebno z ovčerejo) in z žitno, lesno trgovino ter trgovino z usnjem. Glavno mesto pokrajine Kazan je mesto istega imena, Kazan. Steje 131.000 prebivalcev.

*** Kako se piše vojnemu ujetniku.** Tisti, ki hočejo dati svojem, ki so v vojnem ujetništvu, poročila, naj se ozirajo na sledeče, deloma nove določbe, ki veljajo samo za vojne ujetnike v Rusiji in Srbiji. — 1. Pismo se naj oddaja odprta in brez znamk (ne frankirana), in sicer v poštni nabiralnik. Za naslov velja ta-le oblika: (Ime in naslov Franca Breznika sta seveda le za primer.)

Prisonier de Guerre	
Frano Breznik	
7. Pešpolk	
Moskva	

Kuverta se razdeli s črto v dva dela, ker izpolni Rudeči križ, ki mu pošilja pošta vsa pisma, prazno desno stran z naslovom v ruskem ali srbskem jeziku. Brezpogojno potreben je francoski napis „Prisonnier de Guerre“, to se pravi „vojni ujetnik“. Sicer pa zadostuje ime, polk in ime kraja, kjer se nahaja dotični po došlem poročilu. Torej je mogoče stopiti z ujetnikom v zvezo še-le potem, če se je oglasil. 2. Za voji (paketi) za vojne ujetnike v Rusiji (v Srbiji ne) so do 5 kg teže dovoljeni in tudi poštnine prosti. Oddati se pa morajo na glavni pošti na Dunaju I. Drugi poštni uradi jih ne sprejemajo. 3. Denar se na vojne ujetnike lahko pošilja po poštni nakaznici pri vsakem poštnem uradu. Dobro pa je, če se tam prej povpraša, na kakšen način da se sme poslati in ravno tako se mora zaračunati v „frankih“.

*** Mrtvi vstajajo!** Ne verjemite vsake govorice o padlih vojakih. Od Sv. Lenarta p. Vel. Nedelji se nam poroča: Tukaj so bile razširjene novice kot gotovo resnične, da jih je od naših čez 120 vpoklicanih vojakov že 7 padlo. Dosedaj je gotovo resnična vest, da je v Galiciji padel Lenart Poplatnik iz Osluševca, ki je, od ruske puške zadet v drob, od svojega tovariša Blaža Erhatiča, tudi iz Osluševca, v zavetje odnešen v njegovem naročju izdihnil. Bil je ud Mladeniške Zveze. Med padle se je že šlo tudi 1. Janeza Marina, žetlarja v Podgorcih, 2. Franca Munda, mlinarjevega sina v Bratonačičih in 3. Alojza Stuhca, zidarskega pomočnika iz Ritmerka. Vsi trije so v ruskem ujetništvu in sicer: Marin in Munda sta v Jelabugi v guberniji Wjetka blizu Urala. Kakor kaže zemljevid, je to v zračni črti kakih 2500 km severno-zahodno od nas. Oba pišeta, da sta živa in zdrava. Zima pač da je taka, da so vse reke zamrznjene. Alojz Stuhc pa je pisal iz južne Sibirije iz mesta Kansk v guberniji Jenisseisk, ki leži čez 5000 km v severno-zahodni smeri. Ta je tudi ud Mladeniške Zveze.

*** Vpoklicanje črnovojnikov letnikov 1887 do 1890.** Kakor znano, se je vršil od 16. novembra do 31. decembra 1914 nabor v l. 1878. do vstega leta 1890. rojenih črnovojnikov obvezancev. Sedaj se bo pri-egniti del teh črnovojniških obvezancev v službo-vanje, v kolikor so bili spoznani za zmožne za službo-vanje z orožjem, in sicer se razteza ta vpoklic na let-nike 1887, 1888, 1889 in 1890. V omenjenih letih roje-ni bodo morali nastopiti dne 16. januarja 1915 pri c. kr. nadomestnih okrajnih poveljništvih, oziroma do-mobranskih nadomestnih okrajnih poveljništvih, ozna-čenih v njih črnovojniških legitimacijah. Za one čr-novojniške obvezance omenjenih letnikov, ki morajo nastopiti še-le v poznejšem času, velja čas, ki ga je razvideti iz te legitimacije. Pri naknadnem naboru po 16. januarja za sposobne spoznani črnovojniki teh let-nikov, morajo nastopiti tekom 48 ur po naboru. V ko-rist vsakega teh črnovojniških obvezancev je, da pri-neso s seboj: par močnih čevljev, gorko perilo, ode-je, vsekakor pa žilec, vilice, nož in posodo za jedila. Če so ti predmeti uporabni, dobe črnovojniški obve-zanci za-nje povrnjeni njih vrednost.

*** Cenjena županstva opozarjamo,** da se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru tiskana dovoljenja za klanje telet in stane 1 pola, t. j. 8 komadov, 4 vinar-je brez poštne.

*** Slovenski ranjenci v Kladnem na Češkem** nam pišejo: Srčna hvala vam za „Slovenskega Go-spodarja“, ki nam ga pošiljate. Mi ga z veseljem pre-biramo, ker nam donaja vedno kaj zanimivega. U-ljudno se priporočamo še za nadaljno pošiljatev. Voš-čimo vam srečen začetek novega leta, da bi imel tudi ob novem letu vaš list lep uspeh. To vam želimo ra-njenki Slovenci iz bolnišnice v Kladnem.

*** St. Ilj v Slov. gor.** Na sveto noč, dne 24. de-cembra ob 11. je tukaj umrl znani gostilničar in ve-leposestnik Konrad Zelzer, star 35 let. Umorila ga je dolgotrajna bolezen jetika. Rajni je bil lastnik enega najlepših in največjih šentiljskih veleposestev. Pri vseh volitvah je umrl volil zvesto z našo stranko. Tu-di pri bodočih volitvah bi bil g. Zelzer kot dvakratni volilec I. razreda odločil uslo našega St. Ilja. Zel-zerjeva hiša je bila vedno odprta za naše veselice in shode. Pogreb g. Zelzerja se je vršil v ponedeljek, 28. decembra dopoldne ob veliki udeležbi. Rajni zapušča mlado vdovo. Svetila umrlemu obmejnemu Slove-ču večna luč!

*** Sv. Trojica v Slov. gor.** V ruskem ujetištvu se nahaja Franc Kurnik, posestnik in fotograf v na-šem trgu. Kurnik, ki je vnet naš pristaša, je pisal svoji ženi; da ga je smrt že delj časa šegavo gleda-la, a da je še zmiraj zdrav kakor je šel od doma in da se nahaja v ruskem ujetištvu.

*** Negova.** V nedeljo, dne 20. decembra, smo spremili k zadnjemu počitku blago mater in ženo Ge-ro Brežnik, doma v Gornjih Ivanjih. Bila je zelo pri-ljubljena in spoštovana, kar je pričal njen veli k spre-vod. Noben siromak ni odšel od nje praznihi rok. Bo-di ji zemlja lahka!

*** Mala Nedelja.** Dne 27. decembra je umrl po kratki, a mučni bolezni v Radoslavcih, prevlečen s sv. zakramenti, g. Anton Božič star. v 78. letu svoje sta-rosti. Pokojnik je bil blaga slovenska narodna duša. Kot bivši 19letni župan občine Radoslavci je pomagal rade volje vsakemu bodisi z dobrim svetom, bodisi de-jansko in pri zloglasni „rožnodolski aferi“ obrisal marsikatero solzo. Bil je l. 1875 ustanovitelj Bralne-ga društva pri Mali Nedelji, svoječasno mnogolletni načelnik krajnega šolskega sveta, načelnik cerkvene-ga konkurenčnega odbora ter čez 40 let nepretrgoma okrajni odbornik in zastopnik. Okrajno cesto, ki se vije po malonedejski dolini, nam je s težkim trudom priboril. Ker je bil tudi član okrajnega šolskega sve-ta, kjer se je mnogo trudil za razvoj šolstva, je dobil od c. kr. deželnega šolskega sveta v Gradcu za nje-govo delovanje laskavo priznanje. Omenjamo še, da je bil rajni od početka postanka „Slov. Gospodarja“ nepretrgoma njegov naročnik, kar se razvidi v nje-govi časniški zbirki. Ključemo mu torej: Bodi mu lah-ka zemlja domača!

*** Leskovec.** Cerkevni ključar Andraž Šmigoc ima v vojski dva sina: Jakoba in Andraža. O Jakobu se je govorilo, da je mrtev. Dolgo ni bilo glasu od njega. Sedaj se je oglasil iz Rusije. Nahaja se v bol-nišnici v Rostovu. Dal Bog, da se tudi mlajši kmalu oglasi s kakim vismom!

*** Sv. Lovrenc na Dravskem polju.** Sveti večer je, ko mi misli vedno plavajo na jug, na srbsko zem-ljo, kjer je pred enim mesecem našel prerani grob 23-letni mladenič Alojzij Persuh iz G. Pleter. Ko je bil letos v Litiji, ko je bil v službi, potrjen k vojakom, je pisal starišem: Tudi jaz nisem izjema in ne bom vam delal sramote. Trije starejši bratje so bili namreč tu-di vojaki, edev je na severnem, drugi pa na južnem bojišču. Slednji je pred par dnevi naznanil domačim žalosten glas, da je izgubil brata (bila sta skupaj na bojišču), dne 26. novembra mu je srbska bomba naglo pretrgala nit življenja, raznesla mu je glavo. Bil je priden mladenič, ki se je povsod prikupil s svojo skromnostjo in vestnostjo. Žalosti se nam sree nad tvojo izgubo, toda udati se hočemo tudi mi in reči ka-kor si ti rekel očetu, ko si odhajal na bojišče: Zgodi se naj, kakor je Bog odločil! Bog ti je odločil junaško in častno smrt za domovino in cesarja. Bog ti bodi tudi plačnik in ti podeli večni mir v deželi, kjer ni več krvavih vojsk. Daleč od nas spavaš smrtno spa-nje, toda vedno nam ostaneš v blagem spominu!

*** Vurberg.** V tukajšnjem gradu stanuje okrog 250 beguncev iz Galicije, večinoma Poljakov in nekaj

Rusinov. Na sveti večer po polnočnici so Poljaki za-peli v cerkvi 5 krasnih poljskih božičnih pesmi. Tako so bili ganjeni, da so vsi ihteli. Ubogi ljudje! Bog daj, da bi se mogli kmalu vrniti v domovino!

*** Spodnji Dravograd.** Dne 28. t. m. je umrl v Dravogradu mil. g. prošt Florijan Isop, star 70 let. Tudi našemu ljudstvu, ki zabaja na božjo pot k Sv. Križu, je bil dobro znan. Pogreb je bil v sredo, dne 30. t. m. Naj v miru počiva!

*** Za dijaško kuhinjo v Mariboru** sodarovali sle-deči p. n. dobrotniki in dobrotnice: dr. Jerovšek 20 kron; neimenovan 100 kron; hranilnica v Šmarju 50 kron; dr. Verstovšek 20 kron; profesor Vreže 10 kron; Medved, župnik, 10 kron; Sagaj, kapelan, 10 kron; Janžekovič Vid, župnik, 10 kron; Vetrnik, župnik, 10 kron; Čede, župnik, 4 krone; okrajni odbor Šmarje 60 kron; Marzidovšek, c. kr. vojni kurat v p. 15 kron; Čížek, dekan, 12 kron; Ogrizek, župnik, 4 krone; Cerjak, župnik, 10 kron; dr. Somrek 4 krone; dr. Ma-tek 20 kron; dr. Lukman 5 kron; Škof, kaplan, 6 kron; dr. Jan Klasine 10 kron; Janžekovič iz Sv. Marjete pod Ptujem 2 vreči krompirja, 4 kg zabelje, 10 kg če-bulja. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stotero Bog plati!

*** Pogrešajo se:** Po vseh krajih sem že vprašala po mojem mu možu Tomažu Munda, ki je bil pridelen c. kr. pešpolku št. 87, 8. stotnja, poljska pošta št. 73, pa nikdo mi ne zna povedati, kje da je. Zadnjikrat mi je pisal dne 1. oktobra iz Ga-licije. Mogoče, da zna kateri njegov tovariš, kaj se je z njim zgodilo. Prosim uljudno, naj mi poroča. Marija Munda, Brato-nečice, pošta Sv. Tomaž pri Ormožu. Vse stroške mu dragevo-je vrnem. — S severnega bojišča se pogreša od pričetka sep-tembra Mihael Rothwein, rezervni infanterist 87. pešpolka. Tovariši, ki morda vedo kaj o njem, se prosijo, da to blagovolijo javiti njegovi ženi Amaliji Rothwein, Eggenberg pri Gradcu, Eisengasse 7. X. Pogreša se rezervni korporal Rik Franc od pešpolka št. 87, 11. stotnja. Imenovan se je pogreša od dne 26. avgusta. Podatki na naslov: Jakob Rek, posestnik, ibina št. 33, pri Sv. Andražu v Slov. gon. — Če bi kdo vedel za vo-jaka Jožefa Meža, korporala od poljskega topničarskega polka št. 9, naj javi Janezu Meža v Zaberdu št. 3, pošta Velenje. — Pogreša se rezervist Jernej Miklauc, pešpolk št. 87, 11. stotnja, doma iz Arlice pri Vuhredu. Imenovan se je pogreša že od dne 25. avgusta. Bil je že v Galiciji. Prosim njegove tovari-še in sobojevnike, če je kateremu kaj znano o njegovi usodi, naj blagovolijo to sporočiti bratu Antonu Miklauc, posestniku v Arlici, pošta Vuhred, Spodnje Štajersko. — Pogreša se od dne 22. oktobra Janez Pernat, c. i. kr. 23. gorski trenski eska-dron od 15. armadnega zbora, vojna pošta 310. Odgovor na fe-no: Gera Pernat, pošta Cirkovce pri Pragarskem. — Kdo ve za vojaka Pavla Goltnik, pešpolk št. 87, 1. stotnja. Dasi je bil v uradni, izkazu izgub imenovan kot ranjen, vendar se od ni-koder ne oglasi in se sploh ne ve, je li živ ali mrtev. Ako je pa morda komu znano, kje se nahaja in kako je z njim, se prosí, da to naznani na naslov očeta Luka Goltnik, posestnik, Šmihel, pošta Mozirje. — Že od dne 15. oktobra se pogreša poddesetnik Ivan Dogša iz Obriža pri Središču. Služil je pri domobranskem pešpolku št. 26, 2. stotnja, ter se bojeval na severnem bojišču. Kdor bi kaj natančnega, vedel o njem, je prošem, da naznani to njegovi materi Tereziji Dogša v Obrižu št. 18, pošta Središče. — Pogreša se Jakob Hredimaka, infanterist pri 87. pešpolku, 4. stotnja. Od dne 26. avgusta ni o njem nobene-ga glasu več. Če kdo kaj ve o njem, se prosí, da naznani očetu Tomažu Predikatu, kmetu v Sv. Lovrencu na Drav. polju. — Pogreša se Rotwein Stefan, 7. bataljon poljskih lovcev (Feldjäger), 4. stotnja, vojna pošta št. 73. Se ni več oglasil od dne 27. avgusta; komur bi bilo kaj znano o njem, blagovolijo naznani ženi Neži Rothwein, Apače, pošta Sv. Lovrenc na Dravskem polju.

*** V vojaško božičnico** so še darovali: Pomožni odsek avstrijskega Rudečega križa v Središču 1. zaboj tople obleke; Fr. Repolusk, župnik, St. Vid nad Valdekom 5 K; občina Grušovje po županu Pačniku 15 K. — Skupni znesek 21.184 K 90 v.

*** Sv. Križ na Murskem polju.** Naša Dekliška Zveza pri-redi na praznik Sv. Treh kraljev, dne 6. januarja 1915, takoj dopoldne po večernicah božičnico v prid avstrijskemu Rudečemu križu. Na sporedno so klavirske točke gđ. Zacherlove, petje, de-klamacije in božična igra v treh dejanjih „Bogor usmiljenim.“ Ker je čisti dobiček namenjen tako blagotvorni namenu, se vabi k obilni udeležbi.

*** Ljutomer.** Podporno društvo Franc Jožefove šole v Lju-tomeru vabi uljudno na šolsko tombolo, ki se vrši na praznik Sv. Treh kraljev, to je dne 6. januarja 1915, v prid ubogi šol-ski mladini te šole, v restavraciji gospe Kukovec. Začetek ob 5. uri zvečer.

*** Čadram.** V Čadramu po katoliško politično društvo Slo-ga dne 3. januarja 1915, dopoldne po litanji in društveni sobi imelo svoj občni zbor in volitev novega odbora. Vabijo se druš-veniki in nedruštveniki da pristopijo. — Odbor.

*** Kletarski tečaj** se vrši od dne 18. do dne 23. januarja 1915 na deželni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Natanč-neje v inseratu.

Zadnja poročila, došla v četrtek 31. dec.

Boji v Karpatih.

Danaj, dne 30. decembra.

Avstrijski generalni štab uradno razglasa: V Karpatih so naše čete na severni strani Ušozskega prelaza napadle sovražnika in z a v z e l e več višin. Naši oddelki so severno od prelaza Lpukov napadli Ruse in so s tem ustavili njih prodiranje. Dalje proti zahodni strani prodira sovražnik z manjšimi četami proti posameznim gorskim preho-dom. Severno od mesta Gorlice, severozahodno od Zakliczyna in ob spodnjem toku reke Nida so bili ruski napadi pod velikimi izgubami odbiti. V pro-storu izhodno in jugoizhodno od Temešovega so združeni Avstrijci in Nemci dosegli uspehe.

Božič v Przemyslu.

Po poročilih, ki so jih prinesli zrakoplovi iz trd-njave Przemysl, so bili Rusi čez božične praznike čez trdnjavo mirni. Dva dni pred svetim večerom so Rusi pritrdili na neko drevo pred trdnjavo listč, pi-san v ruskem jeziku, na katerem so bili označeni sle-deči božični pozdravi: „Vsem hrabrim braniteljem trdnjave želimo iz celega srca mirne in vesele božič-ne praznike. Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!“

Bog naj izpolni vse vaše želje! To vam želimo iz sr-ca. X Častniki in moštvo ... baterije ... artilerijske brigade.“

In v resnici ni padel na sveti večer in čez praz-nike ne eden strel. Radi tega je sklenila posadka v trdnjavi, da bo poslala Rusom, ko bodo obhajali svoj Božič (Rusi obhajajo božične praznike 14 dni pozneje kot mi), na isti način pozdrave in ne bo motila z na-padi njih božičnega slavlja. Tako se sicer uradno ni sklenilo premirje, pač pa dejanski res obstajalo v Pr-zemyslu premirje, med tem, ko se je na celi ostali bojni črti bojevalo dalje.

Življenje v Przemyslu se popolnoma redno raz-vija. Mesto napravi utis, kakor bi ne bilo oblegano. V vojašnicah je zelo živahno, ulice so polne ljudi, v delavnicah se pridno dela, povsod se opaža naravna slika najlepšega miru. Nihče se ne razburja, ker so vsi prepričani, da bodo naše čete dosegle končno zma-go. Da je razpoloženje v Przemyslu res izborno, sve-doči dejstvo, da se bo v bližnjih dneh priredila vese-lica, koje čisti dobiček je namenjen dobrodelnim na-menom. Trdnjava je z živječem do dobra pre-skrbljena. Vojaki so rekli zrakoplovem: „Mi lahko vzdržimo celo leto!“ Na Stefa-novo so se zrakoplovci vrnili v Krakov in so vzeli s seboj več tisoč pisem. Polet čez sovražnikove postoj-anke je bil zelo nevaren. Plovba je trajala 3 ure. V Krakovu, kjer so se zrakoplovci srečno spustili na tla, so oddali pisma pošti. Pisma za Krakov so se ta-koj oddala naslednjencem.

Črnogorci napadajo.

Danaj, dne 30. decembra.

Avstrijski generalni štab uradno poroča: Na balkanskem bojišču vlada ob srbski meji mir.

Črnogorci so uprizorili posočne napade na utr-di Gat pri Avtovcu in Lastvo pri Trebinju (Hercego-vina). Napadi so bili odbiti.

Nemci na izhodnem bojišču.

Berolin, dne 30. decembra.

Iz velikega vojnega stana se z dne 30. decem-bra predpoldne poroča:

V Izhodni Prusiji so bile ruske kavalerijske če-te porinjene proti mestu Pillkallen.

Na Poljskem desno od reke Visle je položaj ne-spremenjen.

Na zahodnem bregu reke Visle se je nadaljeva-lo napadalno prodiranje v ozemlju izhodno od reke Bzura.

V ozemlju izhodno od reke Rayke, kakor tudi pri Inovlodu in južno-zahodno trajajo boji dalje.

Po zunanjih naznailih se zdi, kakor da bi se Lovicz in Skierniewice ne nahajala v oblasti Nemcev. Ta dva kraja so zavzele nemške čete pred več kakor šestmi dnevi. Mesto Skierniewice leži daleč zadaj za nemsko bojno črto.

V vojnem ujetništvu se nahajajo:

Pešpolk št. 87:

Babšek Valentin, 3. stot., iz Cirkovce, ujet v Elabugi, o-kraj Kazan, Rusija; Bekuš Ivan, 9. stot., iz Ponkve, v Elabu-gi; Berglez Ivan, 6. v Elabugi; Bežjak Miha, 6. v Elabugi; Bohgemut Ivan, 3. od Sv. Urbana, v Elabugi; Brodej Filip, 8. iz Spodnjega Dolca pri Konjicah, v Elabugi; Bučar Ivan, 8. ujet; Bukovec Franc, 5. ujet; Dajklo Lovrenc, 9. iz Dobrine, v Glazovu, okraj Viatka, Rusija; Dornik Martin, 10. iz Legna, v Elabugi; Drgan Jurij, 8. v Elabugi; Droic Pavel, 9. v Elabu-gi; Fajš Anton, 7. v Elabugi; Filipič Ivan, 10. v Moskvi, Ru-sija; Galun Franc, iz Stopere, v Elabugi; Datolin Franc, 7. v Elabugi; Gole Jožef, 9. v Elabugi; Gorenak Boštjan, 9. v Elabugi; Gregl Ivan, 10. v Elabugi; Greifoner Jožef, 12. v E-labugi; Hrasnik Ivan, 5. iz Teharjev, v Elabugi; Hriberšek Jožef, 5. iz Pišec, v Elabugi; Jančič Alojz, 2. iz Jurklostra, v Glazovu; Jančič Leopold, 9. iz Rogoznice, v Elabugi; Jug M., 7. v Elabugi; Kajsavar Karol, 5. v Elabugi; Kelhar Franc, 5. v Elabugi; Kolan Franc, 6. v Elabugi; Kolar Alojz, 10. v E-labugi; Korenjak Franc, 2. ujet v Nišu, Srbija; Korec Stefan, 11. v Elabugi; Kosar Valentin, 6. v Elabugi; Kostanjevec Ivan, 5. v Elabugi; Kotnik Valentin, 4. v Elabugi; Kranjc Jakob, 5. v Elabugi; Križanec Franc, 10. v Elabugi; Vednik Ivan, 9. v Elabugi; Maček Franc, 6. v Elabugi; Mahus Miroslav, 9. v E-labugi; Mastnak Martin, 9. v Elabugi; Močovnik Anton, 6. v Elabugi; Mošet Anton, 6. v Elabugi; Munda Franc, 6. v Elabu-gi; Murko Jožef, 6. v Elabugi; Naglič Ivan, 9. v Elabugi; Novak Franc, 5. v Elabugi; Novak Janez, 12. v Elabugi; No-vak Jožef, 6. v Elabugi; Plaznik Blaž, 4. v Elabugi; Petavič Jožef, 5. v Elabugi; Povše Pavel, 15. iz Dola, ujet v Nišu, Sr-bija; Radi Franc, 3. v Glazovu; Rebernak Franc, 3. v Elabu-gi; Verovnik Mihael, 12. v Elabugi; Vesenjaj Franc, 9. v Elabugi; Ruzizer Dominik, 9. iz Pirana v Istri, v Vajdi, okraj Slobodsk, Rusija; Sasošnik Anton, 8. iz Cirkovce, v Elabugi; Škrinjar Ivan, 6. v Elabugi; Springer Franc, 11; Šuler Mihael, 8. v Elabugi; Tanšek Karol, 9. v Elabugi; Toplak Jakob, v Elabu-gi; Verovnik Mihael, 12. v Elabugi; Vesenjaj Franc, 9. v Elabu-gi; Videnski Rudolf, 12. v Elabugi; Volčanšek Filip, 6. v E-labugi; Vuk Ivan, 2. v Elabugi; Zadavec Jakob, 5. v Elabu-gi; Žibert Matija, 12. v Elabugi; Zorzenon Franc, 9. ujet v Slobodskem, okraj Viatka; Zuran Ignacij, 3. v Elabugi; Zuvio Rudolf, 15. ujet v Nišu, Srbija.

Popravki uradnega seznama izgub: Je-zovnik Pavel, 8. ujet v Glazovu, je bil svoječasno označen kot ranjen; Kirbiš Alojzij, 8. ujet v Elabugi, v seznamu izgub št. 27 označen kot ranjen; Kresnik Jožef, 5. nam. 6. ujet v Elabu-gi, v seznamu izgub št. 27 označen kot ranjen; Kuzman Jožef, 5. ujet v Elabugi, v seznamu izgub št. 27 označen kot mrtev; Povalej Stefan, 6. ujet v Glazovu, v seznamu izgub št. 27 označen kot mrtev; Hribernik Franc, 9. ujet v Elabugi, v sezna-mu izgub št. 78 označen kot ranjen.

Listnica uredništva.

Pošiljateljem raznih pism: Zal ne moremo prinašati pism, ker nam primanjkuje prostora. — Sv. Križ na Murskem polju: Kar je bilo porabno, je v današnji številki. Pozdrave. — Rajhenburg: Dopolje brez podpisa, radi tega „vandra“ za novo leto v koš! — Sv. Miklavž pri Ormožu: Pišite raje kaj drugega. Pozdrave.